

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน ครูเกศวลี มะลิโชติ

เรื่อง นกกระเจา ๒

ผิวพรรณ

พรรคพวก

เสร็จสรรพ

พระกรรณ

เวรกรรม

เป็นธรรม

มรรคผล

อุปสรรค

เว้นวรรค

พรรณนา

พั่น-นะ-นา

นิทรรศการ

นิ-ทัต-สะ-กาน

สรรพคุณ

สับ-พะ-คุณ

สรรพนาม

สับ-พะ-นาม

สรรพสินค้า

สับ-พะ-สิน-ค้า

สรรพสามิต

สับ-พะ-สา-มิต
สับ-พะ-สา-มิต

บรรพชา

บัน-พะ-ชา
บับ-พะ-ชา

บรรพชิต

บัน-พะ-ชิต

บรรพบุรุษ

บัน-พะ-บุ-

คำที่ใช้ รร (ร หัน)

หน้าที่ ๔๓๑

เฉลยใบงานที่ ๑๑

เติมคำที่ใช้ รร

คำชี้แจง นำคำที่ใช้ รร (ร หัน)

มาเติมลงในช่องว่างให้ได้ความหมาย

ใบงานที่ ๑๑

เติมคำที่ใช้ รร

คำชี้แจง นำคำที่ใช้ รร (ร หัน) มาเติมลงในช่องว่างให้ได้ความหมาย

๑.

มาร

ยาท

๒.

บร

ยากาศ

๑.

ยาท

๒.

ยากาศ

๓.

เส็ก

๔.

เข้า

ษา

๕.

ยา

๖. อัส _____

๗. _____

โชค

๘. สร้าง _____

๙. จัด _____

๑๐. ขึ้น _____

เฉลยใบงานที่ ๑๒

เขียนคำที่ใช้ รร

คำชี้แจง เขียนคำที่ใช้ “รร”

จากคำอ่าน

๑. บั้น - จุ	_____
๒. บั้น - ยาย	_____
๓. จั้น - ยา	_____
๔. กั้น - ไกร	_____
๕. กั้น - เชียง	_____
๖. หั้น - สา	_____
๗. สั้น - เสิน	_____
๘. สั้น - หา	_____
๙. สร้าง - สั้น	_____
๑๐. สะ-ห้วน-คด	_____

๑. บั้น - จุ

๒. บั้น - ยาย

๓. จั้น - ยา

๔. กั้น - ไกร

๕. กั้น - เชียง

๖. หั้น - สา

๗. สั้น - เส้น

๘. สั้น - หา

๙. สร้าง - สั้น

๑๐. สะ-ห้วน-คด

ใบความรู้ คำที่ใช้ รร (ร หัน)

มีหลักสังเกตการใช้ดังนี้

๑. คำที่ใช้ รร ไม่มีตัวสะกด ออกเสียง อัน (อะ + น)

เช่นเดียวกับ บรร เช่น

พรรษาพาบรรเจิด	จัดสรรเลิศในพรรษา
มรรยาทส่อจรรยา	เห็นกรรไกรให้ระวัง
เสกสรร อัจฉรย์	อยู่ในครมค์คล้ายผากผิง
สร้างสรรค์สุดพลัง	สรวรรคต สวรรค์มี
สรรหาจรรโลงใจ	ครรถงไปในวิถี
กรรโชกโคกฤดี	ติกรรเชียงเสียงออกไป
สรรเสริญ สรรพากร	มหรณพสาครใหญ่
ภรรยาคู่หุทัย	วรรณะใสจิตใจงาม

๒. คำที่ใช้ รร มีตัวสะกด อ่านออกเสียง อะ ประสมด้วยตัวสะกดนั้นๆ
(ะ + ตัวสะกด) เช่น

ทศวรรษคือสิบปี	พรรณไม้มีให้มรรคผล
เวรกรรมบันดาลดล	สาธุชนเข้าใจกัน
เป็นธรรมสำคัญนัก	พรรคพวกรักไม่เหิน
บันดาลผ่านพระภรรณ	พระเนตรส่องป้องมองภัย

๓. คำที่ใช้ รร มีตัวสะกด ออกเสียงเป็น อะ ประสมด้วยตัวสะกดนั้นๆ
ถ้ามีพยางค์ตามมา ให้ออกเสียงตัวสะกดประสมกับ สระอะ เป็นครึ่งเสียง
และออกเสียงพยางค์ต่อไป เช่น

นิทรรศการ (นิ-ทัด-สะ-กาน)	“การแสดงผลงาน สินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือกิจกรรม ให้คนทั่วไปชม”
พรรณนา (พัน-นะ-นา)	“กล่าวเป็นเรื่องเป็นราวอย่างละเอียด ให้ผู้ฟัง ผู้อ่าน นึกถึงภาพ”
สรรพคุณ (สับ-พะ-คุณ)	“คุณสมบัติของสิ่งของที่เป็นยา”
สรรพนาม (สับ-พะ-นาม)	“คำที่ใช้แทนคำนาม”
สรรพสินค้า (สับ-พะ-สิน-ค้า)	“สินค้าต่างๆ”

ยกเว้นบางคำอ่านได้ ๒ แบบ คือ อะ + ตัวสะกด หรือนิยมออกเสียง อัน
เช่น

บรรพชา (บัน-พะ-ชา, บับ-พะ-ชา)	“การบวชเป็นสามเณร”
บรรพชิต (บัน-พะ-ชิต)	“นักบวชในพระพุทธศาสนา”
บรรพบุรุษ (บัน-พะ-บุ-หฺรุด)	“ผู้เป็นต้นตระกูลบุคคล นับตั้งแต่ ปู่ ย่า ตา ยาย ขึ้นไป”
สรรพสามิต (สับ-พะ-สา-มิต สัน-พะ-สา-มิต)	“อากรที่เก็บจากสิ่งประดิษฐ์ และผลิตขึ้น ภายในประเทศ”

ใบความรู้ คำที่ใช้ รร (ร หัน)

มีหลักสังเกตการใช้ดังนี้

๑. คำที่ใช้ รร ไม่มีตัวสะกด ออกเสียง อัน (อะ + น)
เช่นเดียวกับ บรร เช่น

พรรษาพาบรรเจิด

มรรยาทสอจรรยา

เสกสรร อัจฉรย์

สร้างสรรค์สุดพลัง

สรรหาจรรโลงใจ

กรรโชกโคกฤดี

สรรเสริญ สรรพากร

ภรรยาคู่หทัย

จัดสรรเลิศในพรรษา

เห็นกรรไกรให้ระวัง

อยู่ในกรรมคล้ายฝากฝัง

สวรรณศต สวรรค์มี

ครรลองไปในวิถี

ติกรรเขียงเสียงออกไป

มหรณพสาครใหญ่

วรรณะใสจิตใจงาม

๒. คำที่ใช้ รร มีตัวสะกด อ่านออกเสียง อะ ประสมด้วยตัวสะกดนั้นๆ
(- + ตัวสะกด) เช่น

ทศวรรษคือสิบปี
เวรกรรมบันดาลตล
เป็นธรรมสำคัญนัก
บันดาลผ่านพระกรรณ

พรรณไม้มีให้มรรคผล
สาธุชนเข้าใจกัน
พรรคพวกรักไม่เห็น
พระเนตรส่องป้องมองภัย

๓. คำที่ใช้ รร มีตัวสะกด ออกเสียงเป็น อะ ประสมด้วยตัวสะกดนั้นๆ
ถ้ามีพยางค์ตามมา ให้ออกเสียงตัวสะกดประสมกับ สระอะ เป็นครึ่งเสียง
และออกเสียงพยางค์ต่อไป เช่น

นิทรรศการ (นิ-ทัต-สะ-กาน)

“การแสดงผลงาน สินค้า ผลิตภัณฑ์
หรือกิจกรรม ให้คนทั่วไปชม”

พรรณนา (พัน-นะ-นา)

“กล่าวเป็นเรื่องเป็นราวอย่างละเอียด
ให้ผู้ฟัง ผู้อ่าน นึกถึงภาพ”

สรรพคุณ (สับ-พะ-คุน)

“คุณสมบัติของสิ่งของที่เป็นยา”

สรรพนาม (สับ-พะ-นาม)

“คำที่ใช้แทนคำนาม”

สรรพสินค้า (สับ-พะ-สิน-ค้า)

“สินค้าต่างๆ”

ยกเว้นบางคำอ่านได้ ๒ แบบ คือ อะ + ตัวสะกด หรือนิยมออกเสียง อัน
เช่น

บรรพชา (บัน-พะ-ชา, บับ-พะ-ชา) “การบวชเป็นสามเณร”

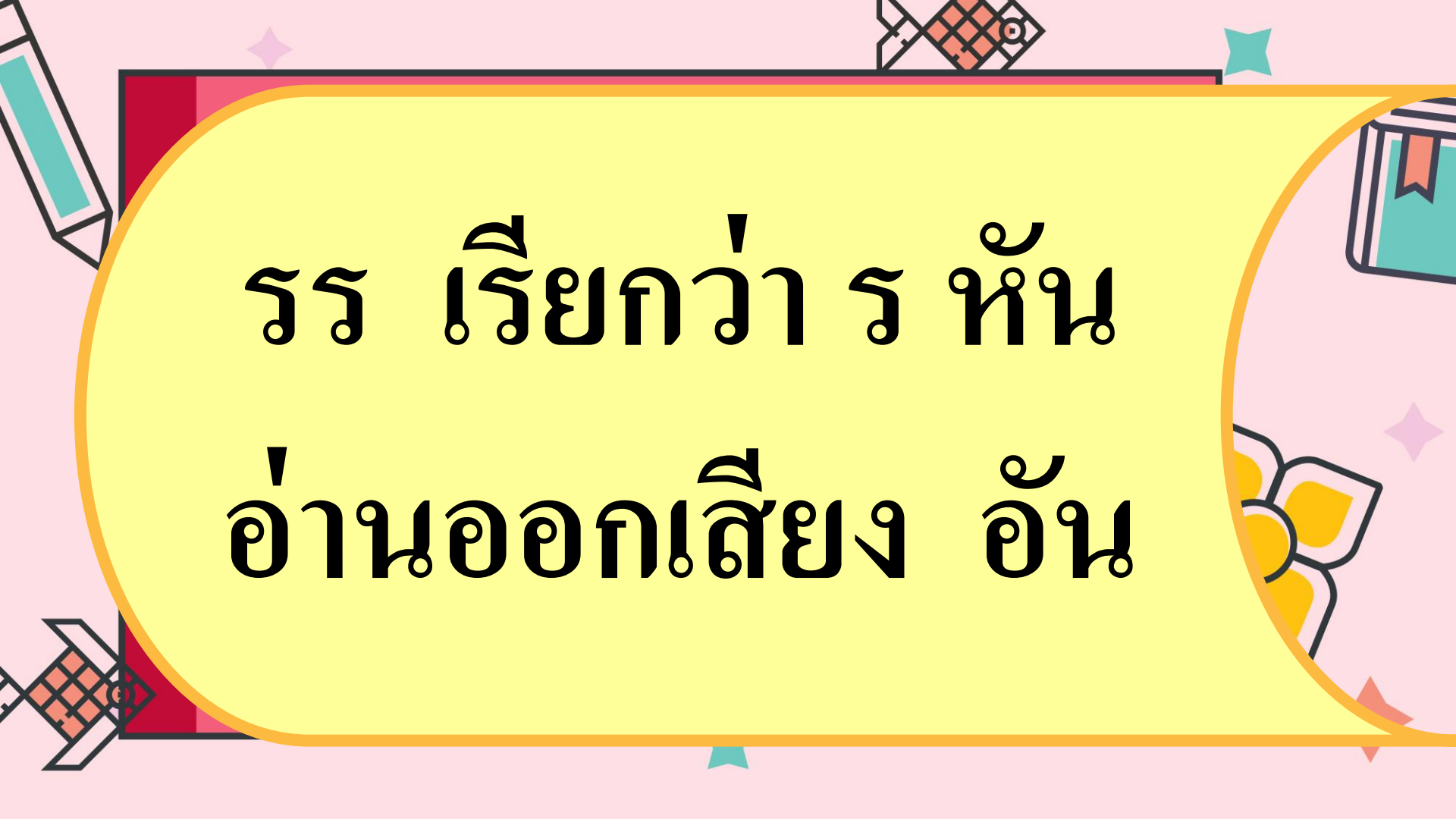
บรรพชิต (บัน-พะ-ชิต) “นักบวชในพระพุทธศาสนา”

บรรพบุรุษ (บัน-พะ-บุ-หฺรุด) “ผู้เป็นต้นตระกูลบุคคล นับตั้งแต่
ปู่ ย่า ตา ยาย ขึ้นไป”

สรรพสามิต (สับ-พะ-สา-มิต
สัน-พะ-สา-มิต) “อากรที่เก็บจากสิ่งประดิษฐ์ และผลิตขึ้น
ภายในประเทศ”

หลักการอ่าน

คำที่มี รร (ร หัน)

รร เรียกว่า ร หัน
อ่านออกเสียง อัน

จรร อ่านว่า จัน

หรร อ่านว่า หัน

ศรร อ่านว่า สัน

เมื่อมีตัวสะกด
ให้อ่านออกเสียง อะ
และอ่านออกเสียง
ท้ายตามมาตราตัวสะกด

วรรณ อ่านว่า วัณ

พวรรณ อ่านว่า พัน

สรรพ อ่านว่า สับ

ถ้าตัวสะกด
มีไม้ทัณฑฆาตไม่ต้อง
อ่านออกเสียงตัวสะกด
ให้อ่านออกเสียง อัน

ศรรค์ อ่านว่า สัน

ขรรค์ อ่านว่า ขัน

ครรรภ์ อ่านว่า คัน

พรรษา

พันธ์-สา

วัฒนธรรม

วัด-ทะเล-นะ-ท่า

มรรยาท

มัน-ยาด

วรรณคดี

วัน-นะ-คะ-ด

สรรเสริญ

ต้น-เต็น

ทรรศนะ

ทัต-สะ-นะ

บรรรพต

บัน-พด

กรรไกร

ก้น-ไกร

เกิ้ลชกรรม

เพ-ิ้ลด-ชะ-กำ

มรรค

มัค

สารบรรณ

สา-ระ-บัน

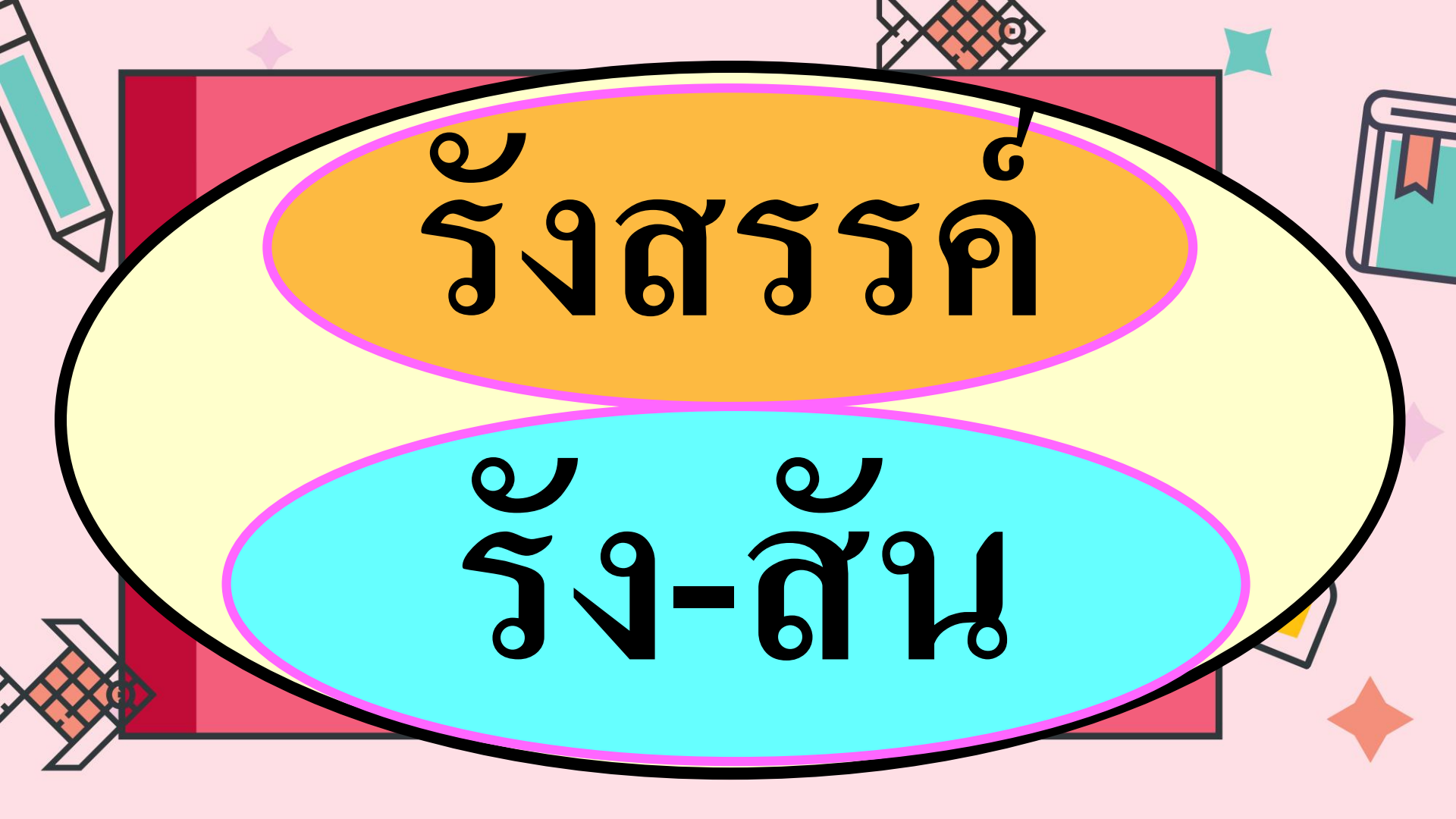
นกรรจ

นะ-กัณ

อัศจรรย์

อด-ตะ-จำ

รังสรรค์

รัง-สรรค์

สำรวจ

สะ-ห้วน

หน้าที่ ๔๓๖

ใบงานที่ ๑๓

แต่งประโยค

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้
แต่งประโยค ให้ได้ใจความสมบูรณ์

๑. กิจกรรม

๒. เป็นธรรม

๓. ผิวพรรณ

๔. พรรคพวก

๕. พระภรรณ

๖. มรรคผล

๗. เว้นวรรค

๘. เวรกรรม

๙. เสร็จสรรพ

๑๐. อุปสรรค

๑. _____ ยาท

๒. _____ ยากาศ

๓. เส็ก _____

๔. เข้า _____ ษา

๕. _____ ยา

๖. อัส

๗.

โชค

๘. สร้าง

๙. จัด

๑๐. ขึ้น

ใบงานที่ ๑๔

หน้าที่ ๔๓๒

เขียนคำในประโยค

คำชี้แจง เลือกคำจากคำอ่าน
ที่กำหนดให้ แล้วนำมาเขียน
ลงในช่องว่างให้ได้ความถูกต้อง

๑. วิชาอ่าน _____ เรื่อง พระอภัยมณี

๒. คุณพ่อซื้อบ้าน _____ แห่งหนึ่งแถบดอนเมือง

๓. น้องยิม _____ ของหรรษามาตัดกระดาดทำ
กังหัน

๔. ลุงของฉันขับรถ _____ น้ำไปส่งในตัวเมือง

๕. ครูอริเป็นครู _____ ทำหน้าที่ดูแลห้องสมุด

๖. ทุกวันนี้ฉัน _____ ของโลกถูกทำลายมาก

๗. พ่อของธีระประกอบอาชีพ _____

กะ - เสด - ตระ - กำ

วัน - นะ - คะ - ดี

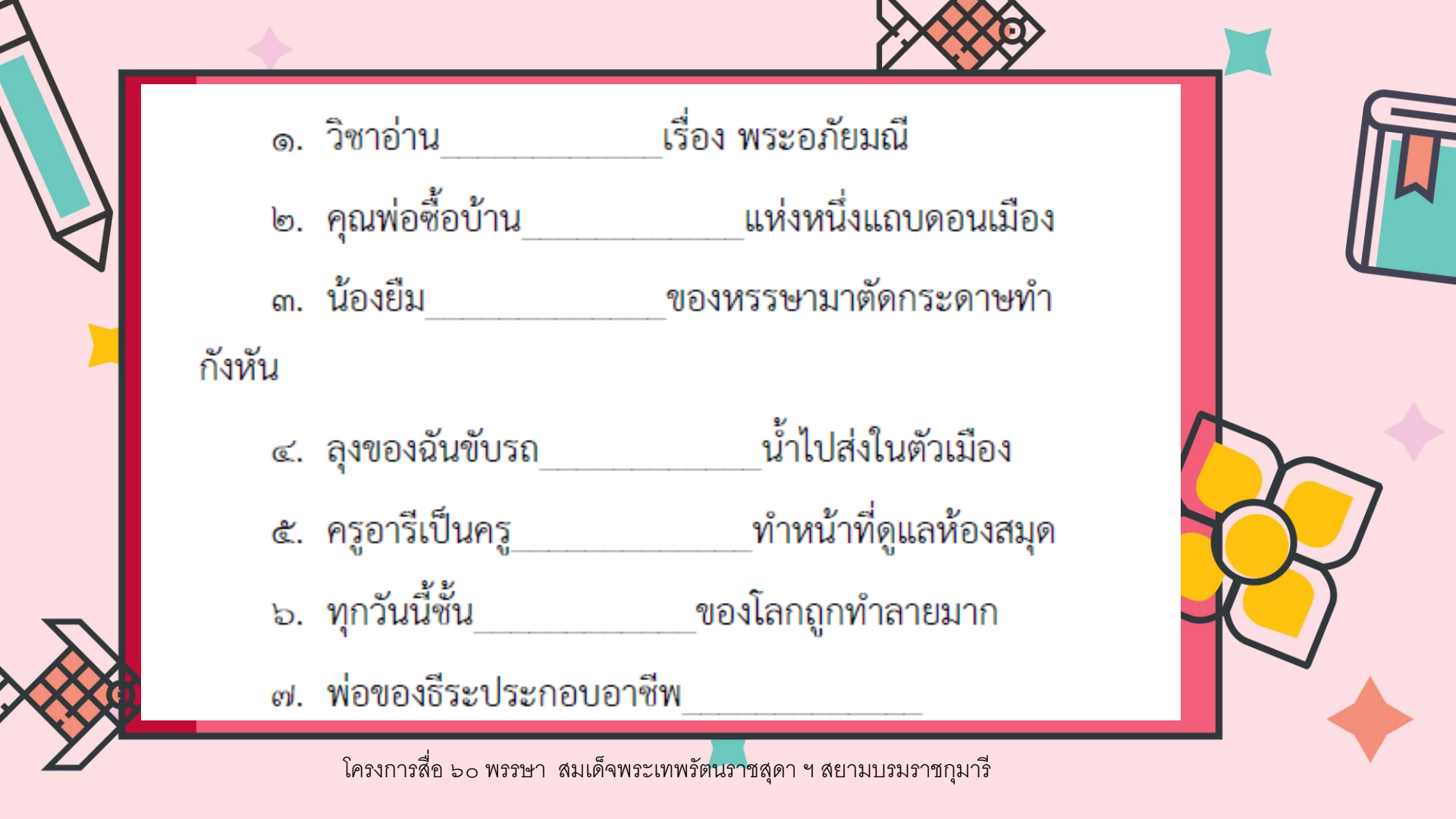
กัน - ไกร

บัน - ทุก

บัน - นา - รัก

บัน - ยา - กาด

จัด - สัน

-
๑. วิชาอ่าน _____ เรื่อง พระอภัยมณี
 ๒. คุณพ่อซื้อบ้าน _____ แห่งหนึ่งแถบดอนเมือง
 ๓. น้องยิม _____ ของพระรามาตย์ครดาฯทำ
กั๊งหัน
 ๔. ลุงของฉันทน์ขับรถ _____ น้ำไปส่งในตัวเมือง
 ๕. ครูอาร์เป็นครู _____ ทำหน้าที่ดูแลห้องสมุด
 ๖. ทุกวันนี้ฉัน _____ ของโลกถูกทำลายมาก
 ๗. พ่อของธีระประกอบอาชีพ _____

กะ - เสด - ตระ - กำ

วัน - นะ - คะ - ดี

กัน - ไกร

บัน - ทุก

บัน - นา - รัก

บัน - ยา - กาด

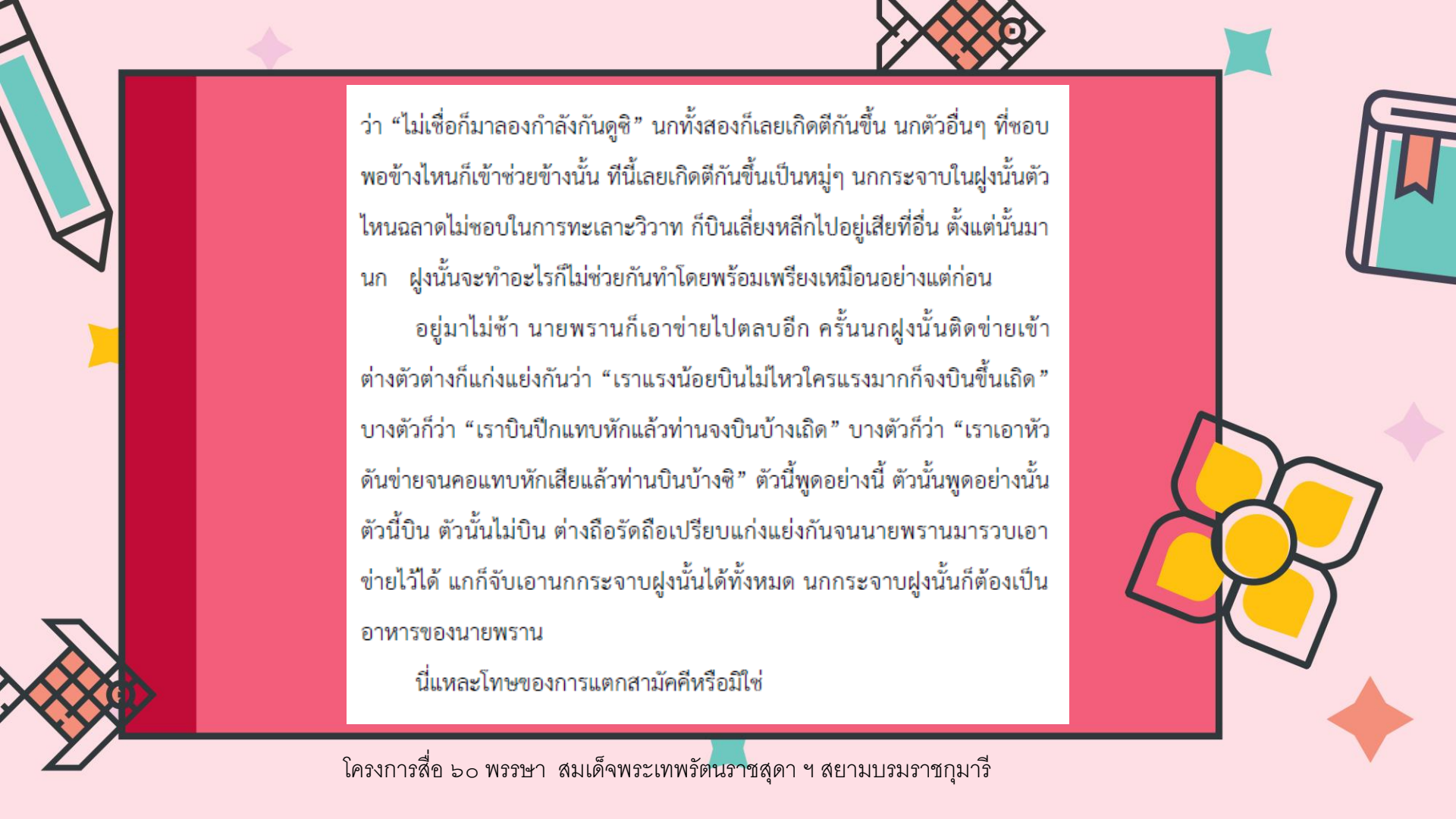
จัด - สั้น

นิทาน เรื่อง นกกระจาบ

มีนกกระจาบฝูงหนึ่ง อาศัยอยู่ชายป่าใกล้ทุ่งแห่งหนึ่ง นกฝูงนั้นสัญญากันว่า เมื่อไปหากินที่ไหน ถ้าไปติดช่วยเข้าก็ให้บินขึ้นพร้อมกัน พาเอาช่วยขึ้นไปค้างไว้ บินยอมไม่เสียก่อนแล้วจึงค่อยพากันบินหวนลงมา เมื่อดังนั้นเราทั้งหลายก็จะ หลุดพ้นจากข่ายไปได้ อยู่มาวันหนึ่งนายพรานเอาข่ายมาดลบนกกระจาบฝูงนั้น นกฝูงนั้นก็ติดข่ายของนายพราน นกกระจาบฝูงนั้นก็บินขึ้นพร้อมกันพาเอาช่วยนายพรานขึ้นไปค้างไว้บินยอมไผ่แล้วบินหวนลงมา นกทั้งหลายก็หลุดพ้นจากข่ายไปได้ เมื่อนายพรานกลับไปบ้านไม่ได้นกเลยสักตัวเดียว ฝ่ายเมียของนายพรานก็ ต่อว่าด้วยประการต่างๆ แต่นายพรานไปเที่ยวดักนกกระจาบดังนี้ เป็นหลายคราวก็ไม่ได้นกเลย

อยู่มาวันหนึ่ง นกฝูงนั้นบินลงหาอาหารในนาแห่งหนึ่ง นกกระจาบตัวหนึ่งบินลลไปเหยียบหัวนกกระจาบอีกตัวหนึ่งเข้า นกตัวที่ถูกเหยียบก็โกรธ ตวาดเอนกตัวที่เหยียบว่า “ทำไมมาเหยียบหัวข้า” นกตัวที่เหยียบจึงว่า “ขอโทษเถอะ เพราะเราเป็นนกที่แข็งแรงบินมาโดยเร็วจึงไม่ทันเห็น” นกตัวที่ถูกเหยียบว่า “หนอยนะ! เวลาติดข่ายเราตัวเดียวตอก บินแข็งแรงกว่าตัวอื่นๆ ทั้งหมด” นกตัวที่เหยียบก็ว่า “รูปร่างอย่างเจ้าจะบินแข็งแรงกว่าเราเจียวหรือ” นกตัวที่ถูกเหยียบ

ว่า “ไม่เชื่อก็มาลองกำลังกันดูซิ” นกทั้งสองก็เลยเกิดตีกันขึ้น นกตัวอื่นๆ ที่ชอบพอช่างไหนก็เข้าช่วยข้างนั้น ทีนี้เลยเกิดตีกันขึ้นเป็นหมู่ๆ นกกระจาบในฝูงนั้นตัวไหนฉลาดไม่ชอบในการทะเลาะวิวาท ก็บินเลี้ยวหนีไปอยู่เสียที่อื่น ตั้งแต่นั้นมานก ฝูงนั้นจะทำอะไรก็ไม่ช่วยกันทำโดยพร้อมเพรียงเหมือนอย่างแต่ก่อน

อยู่มาไม่ช้า นายพรานก็เอาขாயไปตลบอีก ครั้นนกฝูงนั้นติดขायเข้าต่างตัวต่างก็แก่งแย่งกันว่า “เราแรงน้อยบินไม่ไหวใครแรงมากก็จงบินขึ้นเถิด” บางตัวก็ว่า “เราบินปีกแทบหักแล้วท่านจงบินบ้างเถิด” บางตัวก็ว่า “เราเอาหัวตันขायจนคอแทบหักเสียแล้วท่านบินบ้างซิ” ตัวนี้พูดอย่างนี้ ตัวนั้นพูดอย่างนั้น ตัวนี้บิน ตัวนั้นไม่บิน ต่างถือรัดถือเปรียบแก่งแย่งกันจนนายพรานมารวบเอาขायไว้ได้ แกก็จับเอานกกระจาบฝูงนั้นได้ทั้งหมด นกกระจาบฝูงนั้นก็ต้องเป็นอาหารของนายพราน

นี่แหละโทษของการแตกสามัคคีหรือมิใช่

นักเรียนแสดงข้อคิดจากเรื่อง นกกระเจา

๑. นกกระเจามีสื่ออยู่ข้อตกลงกันว่าจะร่วมกันปฏิบัติอย่างไร เมื่อติดชายนายพราน

ตอบ

๒. คำว่า “นายพราน” มีความหมายอย่างไร

ตอบ

๓. สาเหตุที่นกกระเจาตัวที่ถูกเหยียบหัวแสดงอาการโกรธนักเรียนคิดว่านกตัวนี้ขาดคุณธรรมข้อใด

ตอบ

๔. การทะเลาะวิวาทกันนำมาซึ่งความพินาศของนกกระเจามีผลสรุปอย่างไร

ตอบ

๕. นักเรียนได้ข้อคิดจากเรื่องนกกระเจาอย่างไร

ตอบ
